

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

Tariamam CŽV vykdytas kalinių gabenimas ir neteisėtas kalinimas Europos šalyse

P7_TA(2012)0309

2012 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse. Tolesni veiksmai po EP Laikinojo komiteto tariamam CŽV vykdytam kalinių gabenimui ir neteisėtam kalinimui Europos šalyse tirti ataskaitos (2012/2033(INI))

(2013/C 353 E/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 2, 3, 4, 6, 7 ir 21 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 1, 2, 3, 4, 18 ir 19 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją ir į jos protokolus,
- atsižvelgdamas į susijusias JT žmogaus teisių priemones, visų pirma į 1966 m. gruodžio 16 d. Tarp-tautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, 1984 m. gruodžio 10 d. Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir į atitinkamus jos protokolus, taip pat į 2006 m. gruodžio 20 d. Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo prievartinio dingimo,
- atsižvelgdamas į 1949 m. Šiaurės Atlanto sutarties 5 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1236/2005 dėl prekybos tam tikromis prekėmis, kurios galėtų būti naudojamos mirties bausmei vykdyti, kankinimui ar kitokiam žiauriam, nežmoniškam ar žeminančiam elgesiui ir baudimui ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Stokholmo programą „Atvira ir saugi Europa piliečių labai ir saugumui“ ⁽²⁾ ir į 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę Europos piliečiams. Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų planas“ (COM(2010)0171),

⁽¹⁾ OL L 200, 2005 7 30, p. 1.⁽²⁾ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- atsižvelgdamas į ES politikos dėl kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo, susijusios su trečiosiomis šalimis, gaires, taip pat į ES gaires dėl mirties bausmės,
- atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 1 d. 6-osios parlamentinių komitetų konferencijos dėl žvalgybos ir saugumo tarnybų priežiūros Europos Sąjungos valstybėse narėse Briuselio deklaraciją,
- atsižvelgdamas į JT pasaulinės slapto kalinimo praktikos kovojant su terorizmu bendrą tyrimą, kurį atliko JT specialusis pranešėjas žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu klausimais Martin Scheinin, JT specialusis pranešėjas apie kankinimą ir kitokį žiaurą, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą Manfred Nowak, JT darbo grupė dėl nepagrįstų sulaikymų, atstovaujama jos pirmininko pavaduotojos Shaheenos Sardar Ali, ir JT darbo grupė dėl pagrobimo arba priverstinio dingimo atvejų, atstovaujama jos pirmininko Jeremy Sarkino ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių tarybos specialiojo pranešėjo kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ir baudimo klausimais parengtą ataskaitą, kurioje daugiausia dėmesio skiriama tyrimo komisijoms, sudarytoms siekiant imtis veiksmų dėl kankinimo ar kitokio netinkamo elgesio modelių ar praktikos ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu klausimais Martino Scheinino ataskaitą „Teisinių ir institucinių sistemų ir priemonių, padedančių užtikrinti, kad žvalgybos agentūros, kovodamos su terorizmu, gerbtų žmogaus teises, taip pat jų priežiūros gerosios patirties pavyzdžių apžvalga“ ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos indėlį, visų pirma į buvusio žmogaus teisių komisaro Thomaso Hammarbergo ir Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurą, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą atliktą darbą, taip pat į atitinkamas Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezolucijas, ypač į rezolucijas „Tariamasis slaptas sulaikytų asmenų kalinimas ir neteisėtas jų perkėlimas iš vienos valstybės į kitą, kuriuos vykdant dalyvavo Europos Tarybos valstybės narės“ ⁽⁴⁾ ir „Slaptas sulaikytų asmenų kalinimas ir neteisėtas jų perkėlimas, kuriuos vykdant dalyvavo Europos Tarybos valstybės narės. Antroji ataskaita“ ⁽⁵⁾, taip pat į Parlamentinės Asamblėjos Teisės reikalų ir žmogaus teisių komiteto pranešimą „Piktnaudžiavimas valstybės paslaptimis ir nacionaliniu saugumu. Parlamentinės ir teisminės žmogaus teisių pažeidimų kontrolės kliūtys“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Žmogaus Teisių Teismo bylas A. al-Nashiri prieš Lenkiją, Abu Zubaydah prieš Lietuvą, Abu Zubaydah prieš Lenkiją ir bylą K. El-Masri prieš buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją, kurią 2012 m. gegužės 16 d. nagrinėjo didžioji kolegija,
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. lapkričio 25 d. rezoluciją dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė piliečių labui“ (Stokholmo programa) ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. vasario 14 d. ⁽⁸⁾ ir 2009 m. vasario 19 d. ⁽⁹⁾ rezolucijas dėl tariamo ČZV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse,

⁽¹⁾ A/HRC/13/42, 2010 2 19.

⁽²⁾ A/HRC/19/61, 2012 1 18.

⁽³⁾ A/HRC/14/46, 2010 5 17.

⁽⁴⁾ Rezolucija Nr. 1507 (2006).

⁽⁵⁾ Rezolucija Nr. 1562 (2007).

⁽⁶⁾ Dok. Nr. 12714, 2011 9 16.

⁽⁷⁾ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 12.

⁽⁸⁾ OL C 287 E, 2007 11 29, p. 309.

⁽⁹⁾ OL C 76 E, 2010 3 25, p. 51.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl Gvantanamo, visų pirma į 2011 m. birželio 9 d. rezoliuciją „Gvantanamo: sprendimas dėl mirties bausmės, kuri ketinama priimti artimiausiu metu“⁽¹⁾, 2009 m. vasario 4 d. rezoliuciją dėl įkalintųjų Gvantaname grąžinimo ir perkėlimo⁽²⁾ ir į 2006 m. birželio 13 d. rezoliuciją dėl kalinių padėties Gvantaname⁽³⁾, taip pat į savo 2004 m. kovo 10 d. rekomendaciją Tarybai dėl Gvantaname esančių sulaikytųjų teisės į teisingą teismą⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje (2009 m.). Veiksmingas įgyvendinimas išgaliojus Lisabonos sutarčiai⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. gruodžio 14 d. rezoliuciją dėl ES kovos su terorizmu politikos: svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 17 d. Strasbūre Europos Komisijos pirmininko pavaduotojo Jacques'o Barrot pasakytą kalbą⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos pareiškimus, kad susijusios valstybės narės turi ištirti kaltinimus dalyvavus CŽV vykdytoje perdavimo ir slapto kalinimo programoje, ir į Komisijos pranešėjai perduotus dokumentus, įskaitant 2007–2010 m. po keturis Lenkijai ir Rumunijai ir du Lietuvai išsiųstus laiškus,
- atsižvelgdamas į 2003 m. spalio 15 d. Komisijos komunikatą Tarybai ir Parlamentui dėl Europos Sąjungos sutarties 7 straipsnio. Pagrindinių Europos Sąjungos vertybių apsauga ir stiprinimas (COM(2003)0606),
- atsižvelgdamas į 2005 m. lapkričio 29 d. laišką, kurį ES Tarybai pirmininkavusi valstybė narė išsiuntė JAV valstybės sekretorei Condoleezai Rice prašydama JAV „paaiškinti kalbas [apie tariamą asmenų, įtariamų terorizmu, sulaikymą ar gabenimą kai kuriose ES valstybėse narėse ar per jų teritoriją], tikėdamasi, kad tai išsklaidys parlamentų ir visuomenės nerimą“,
- atsižvelgdamas į 2006 m. rugsėjo 15 d. vykusius 2748-ąjį ir 2749-ąjį Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdžius kuriuose buvo svarstomas kovos su terorizmu ir slaptų kalinimo įstaigų klausimas,
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 7 d. Žmogaus teisių tarybos 16-ojoje sesijoje padarytą ES pareiškimą dėl pirmiau minėto JT bendro tyrimo dėl slapto kalinimo,
- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 19 d. „European Voice“ numeryje išspausdintą Villy Sovndalio, Gilles'io de Kerchove'o ir Beno Emmersono straipsnį „Kova su terorizmu ir žmogaus teisės“ (angl. *Counter-terrorism and human rights*),
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 5 d. JAV valstybės sekretorės Condoleezos Rice atsakymą į 2005 m. lapkričio 29 d. ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išsiųstą laišką, kuriame teigiama, kad „[...] sulaikytų asmenų perdavimas yra labai svarbi kovos su terorizmu priemonė ir kad sulaikytus asmenis perduoda ne tik Jungtinės Amerikos Valstijos ar dabartinė administracija“, taip paneigiant kaltinimus, kad JAV esą tiesiogiai dalyvavo kankinant sulaikytus asmenis, ir pabrėžiant, jog „perduodamų asmenų kankinimas nėra perdavimo tikslas“ ir į JAV valstybės sekretorės Condoleezos Rice teiginius, kuriuose tvirtinama, kad „mes [Jungtinės Valstijos] gerbiame savo partnerių suverenumą“⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0271.

⁽²⁾ OL C 67 E, 2010 3 18, p. 91.

⁽³⁾ OL C 300 E, 2006 12 9, p. 136.

⁽⁴⁾ OL C 102 E, 2004 4 28, p. 640.

⁽⁵⁾ OL C 169 E, 2012 6 15, p. 49.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2011)0577.

⁽⁷⁾ Kalba Nr. 08/716 „Une politique visant à assurer l'effectivité des droits fondamentaux sur le terrain“ (pranc.).

⁽⁸⁾ „Pastabos pakeliui į Vokietiją“ (angl. *Remarks en route to Germany*), Spaudos klausimai ir atsakymai su Condoleezza Rice, Berlynas, 2005 m. gruodžio 5 d., ir Šiaurės Atlanto tarybos susitikimo spaudos konferencija (angl. *Press Availability at the Meeting of the North Atlantic Council*), Briuselis, 2005 m. gruodžio 8 d.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- atsižvelgdamas į tai, kad buvęs JAV prezidentas George W. Bush, 2006 m. rugsėjo 6 d. sakdamas kalbą Baltųjų rūmų Rytinėje salėje, pripažino, jog buvo vykdoma CŽV vadovaujama perdavimo ir slapto kalinimo programa ir atliekamos užjūrio operacijos,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. išleistus George'o W. Busho memuarus,
- atsižvelgdamas į 2009 m. rugpjūčio mėn. paskelbtą CŽV generalinio inspektoriaus Johno Helgersono parengtos 2004 m. ataskaitos dėl G. W. Busho prezidentavimo laikotarpiu CŽV vykdytų tardymo operacijų neįslaptintą versiją,
- atsižvelgdamas į 2009 m. pavišintą Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komiteto parengtą 2007 m. ataskaitą dėl elgesio su keturiolika itin vertingų CŽV sulaikytų asmenų,
- atsižvelgdamas į įvairias iniciatyvas, kurių imtasi nacionaliniu lygmeniu siekiant išaiškinti valstybių narių dalyvavimą CŽV vykdytoje perdavimo ir slapto kalinimo programoje, įskaitant Danijoje atliekamą tyrimą ir Švedijoje anksčiau atliktus tyrimus, taip pat Lenkijoje ir Jungtinėje Karalystėje vis dar atliekamus baudžiamosios veikos tyrimus, ankstesnius baudžiamuosius procesus Italijoje, Vokietijoje, Lietuvoje, Portugalijoje ir Ispanijoje, visų frakcijų grupės atliktą parlamentinį tyrimą Jungtinėje Karalystėje ir ankstesnius parlamentinius tyrimus Vokietijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Rumunijoje,
- atsižvelgdamas į 2009 m. staiga nutrauktą dvejus metus trukusį teisminį tyrimą Portugalijoje,
- atsižvelgdamas į kai kuriose valstybėse narėse atliktų nacionalinių tyrimų išvadas,
- atsižvelgdamas į nemažai žiniasklaidos pranešimų ir tiriamosios žurnalistikos dokumentų, įskaitant 2005 m. ⁽¹⁾ ir 2009 m. ⁽²⁾ „ABC News“ ir 2005 m. ⁽³⁾ „Washington Post“ pranešimus, be kurių sulaikymo ir kalinimo operacijos iš tikrųjų nebūtų pavišintos, bet jais neapsiribojant,
- atsižvelgdamas į nuo 2005 m. nepriklausomų mokslininkų, pilietinės visuomenės organizacijų, nacionalinių ir tarptautinių nevyriausybinų organizacijų atliktus tyrimus ir parengtas ataskaitas, ypač į organizacijų „Human Rights Watch“ ⁽⁴⁾, „Amnesty International“ ir „Reprieve“ dokumentus,
- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 27 d. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto (LIBE) ir 2012 m. balandžio 12 d. jo Žmogaus teisių pakomitečio surengtus klausymus, taip pat į 2012 m. balandžio 25–27 d. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto delegacijos vizitą į Lietuvą, į 2012 m. gegužės 16 d. pranešėjos vizitą į Lenkiją ir į visus pranešėjai raštu ir žodžiu pateiktus pasiūlymus,
- atsižvelgdamas į 2012 m. balandžio 16 d. Europos saugios oro navigacijos organizacijos (Eurokontrolė) direktoriui pateiktą bendrą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininko ir pranešėjos prašymą pateikti skrydžių duomenis ir į išsamų Eurokontrolės atsakymą, gautą 2012 m. balandžio 26 d.,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Vidaus politikos generalinio direktorato straipsnį „CŽV vykdytos ypatingųjų perdavimų programos įgyvendinimo ir slaptų kalėjimų veikimo Europos valstybėse tyrimo atsižvelgiant į patvirtinus Lisabonos sutartį nustatytą naują teisinę sistemą rezultatai“,

⁽¹⁾ „Šaltiniai teigia „ABC News“, kad svarbiausi „Al Qaeda“ asmenys buvo laikomi slaptuose CŽV kalėjimuose“ (angl. *Sources Tell ABC News Top Al Qaeda Figures Held in Secret CIA Prisons*), „ABC News“, 2005 12 5.

⁽²⁾ „Lietuva įrengė slaptus CŽV kalėjimus, kad įgytų mūsų pasitikėjimą“ (angl. *Lithuania Hosted Secret CIA Prison To Get "Our Ear"*), „ABC News“, 2009 8 20.

⁽³⁾ „CŽV laiko terorizmu įtariamus asmenis slaptuose kalėjimuose“ (angl. *CIA Holds Terror Suspects in Secret Prisons*), „Washington Post“, 2005 m. lapkričio 2 d., ir „Europa tiria slaptus CŽV vykdytus skrydžius“ (angl. *Europeans Probe Secret CIA Flights*), „Washington Post“, 2005 11 17.

⁽⁴⁾ Be kita ko, 2005 m. lapkričio 6 d. organizacijos „Human Rights Watch“ pareiškimas dėl Jungtinių Valstijų slapto kalinimo įstaigų Europoje (angl. *Statement on U.S. Secret Detention Facilities in Europe*), 2010 m. lapkričio 15 d. organizacijos „Amnesty International Europe“ dokumentas „Vieša paslaptis. Aiškėjantys Europos bendrininkavimo įgyvendinant perdavimo ir slapo kalinimo programas įrodymai“ (angl. *Open secret: Mounting evidence of Europe's complicity in rendition and secret detention*) ir 2011 m. gruodžio 15 d. organizacijos „Reprieve“ ataskaita „Oficialus perdavimas. Naudojimas teise susipažinti su informacija siekiant atskleisti neteisėto kalinių perdavimo skrydžių maršrutus“ (angl. *Rendition on Record: Using the Right of Access to Information to Unveil the Paths of Illegal Prisoner Transfer Flights*).

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 ir 50 straipsnius,

- atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir į Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7-0266/2012),

- A. kadangi Parlamentas pasmerkė Jungtinių Amerikos Valstijų vadovaujamą CŽV vykdytą perdavimo ir slapto kalnimo programą, kurią įgyvendinant daug kartų pažeistos žmogaus teisės, įskaitant neteisėtą ir nepagrįstą sulaikymą, kankinimą ir kitokį netinkamą elgesį, negražinimo principo pažeidimus ir prievartinį dingimą; kadangi Laikinis komitetas tariamam CŽV vykdytam kalinių gabenimui ir neteisėtam kalinimui Europos šalyse tirti (toliau – Laikinis komitetas) dokumentais patvirtino, kad CŽV naudojosi Europos oro erdve ir teritorija, o kadangi Parlamentas nuo tada ne kartą reikalavo visapusiškai iširti nacionalinių vyriausybių ir organizacijų bendradarbiavimą su CŽV įgyvendinant šią programą;

- B. kadangi Europos Parlamentas ne kartą ragino kovojant su terorizmu visapusiškai gerbti žmogaus orumą, žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat ragino šioje srityje bendradarbiauti tarptautiniu lygmeniu, remiantis Europos žmogaus teisių konvencija, ES pagrindinių teisių chartija ir nacionalinėmis konstitucijomis bei pagrindinių teisių teisės aktais, ir visai neseniai pakartojo šį raginimą savo pranešime dėl ES kovos su terorizmu politikos, kuriame taip pat teigiama, kad pagarba žmogaus teisėms yra išankstinė būtina sąlyga, siekiant užtikrinti, kad politika būtų veiksminga;

- C. kadangi Europos Parlamentas ne kartą tvirtai pasmerkė neteisėtus metodus, pvz., ypatinguosius perdavimus, grobimą, sulaikymą be teismo sprendimo, dingimą, slaptų kalnimo įstaigų veiklą ir kankinimą, ir reikalavo nuodugniai išnagrinėti bet kokius įtarimus dėl kai kurių valstybių narių dalyvavimo bendradarbiaujant su JAV valdžios institucijomis, pirmiausia su CŽV, taip pat kai ši veikla vykdoma ES teritorijoje;

- D. kadangi šios rezoliucijos tikslas – „toliau tęsti Laikinojo komiteto darbą ir stebėti įvykius, ypač jei Taryba ir (arba) Komisija nesiėmė atitinkamų veiksmų, kad [Parlamentas] galėtų nustatyti, ar yra aiškaus pavojaus, jog nusižengiama pagrindiniams principams ir vertybėms, kuriais remiasi Europos Sąjunga, ir rekomenduoti sprendimus, paremtus Europos Sąjungos sutarties 6 ir 7 straipsniais, kurie būtini esant atitinkamoms aplinkybėms“⁽¹⁾;

- E. kadangi ES grindžiama įpareigojimu laikytis demokratijos, teisinės valstybės, pagarbos žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms bei žmogaus orumui principų ir paisyti tarptautinės teisės ne tik vykdydama savo vidaus politiką, bet ir įgyvendindama jos išorės aspektą; kadangi ES įsipareigojimas laikytis žmogaus teisių principų, kurį sutvirtino tai, kad išgaliojo ES pagrindinių teisių chartija ir vyksta prisijungimas prie Europos žmogaus teisių konvencijos, turi būti įtrauktas į visas politikos sritis, siekiant, kad ES žmogaus teisių politika būtų veiksminga ir patikima;

- F. kadangi, siekiant išsaugoti piliečių pasitikėjimą ES demokratinėmis institucijomis, veiksmingai apsaugoti ir skatinti žmogaus teises įgyvendinant ES vidaus ir išorės politiką ir užtikrinti teisėtą ir veiksmingą saugumo politiką, kuri būtų grindžiama teisinės valstybės principu, būtina įdiegti tinkamas atskaitomybės procedūras;

- G. kadangi nė viena valstybė narė iki šiol visapusiškai neįvykdė įsipareigojimų apsaugoti, išsaugoti ir gerbti tarptautines žmogaus teises ir užkirsti kelią jų pažeidimams;

(1) Minėtosios 2007 m. vasario 14 d. Parlamento rezoliucijos 232 dalis.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- H. kadangi dokumentai, kuriais reglamentuojama ES bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP), yra, be kita ko, Visuotinė žmogaus teisių deklaracija, JT Tarptautinis pilietinių ir politinių teisių paktas (TPPTP) ir du šio pakto fakultatyvūs protokolai bei JT Konvencija prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir šios konvencijos fakultatyvus protokolai, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, ES pagrindinių teisių chartija ir Europos konvencija prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, kuriuose ne tik nustatytas visiškas draudimas kankinti, bet ir numatyta pozityvi pareiga tirti kaltinimus kankinimu ir teikti teisės gynimo priemones bei atlyginti žalą; kadangi ES politikos gairėse dėl kankinimo nustatytas pagrindas ES pastangoms „užkirsti kelią kankinimui ir netinkamam elgesiui bei jį panaikinti visose pasaulio vietose“;
- I. kadangi, siekiant užtikrinti tarptautinės teisės normų laikymąsi ir skatinti pagarbą žmogaus teisėms, visuose asociacijos, prekybos ir bendradarbiavimo susitarimuose įtvirtintos nuostatos dėl žmogaus teisių ir kadangi ES taip pat veda politinius dialogus su trečiosiomis šalimis dėl žmogaus teisių gairių, į kurias įtraukta kova su mirties bausme ir kankinimu; kadangi taikydama Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę (DŽTRP) ES remia pilietinės visuomenės organizacijas, kovojančias su kankinimu ir remiančias kankinimo aukų reabilitavimą;
- J. kadangi plačiai ar sistemingai vykdomas slaptas kalinimas, t. y. prievartinis dingimas, gali būti laikomas nusikaltimu žmoniškumui; kadangi susidarius nepaprastajai padėčiai ir kovojant su terorizmu sukuriama palankios sąlygos slaptam kalinimui;
- K. kadangi, nors Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1236/2005 ⁽¹⁾, kuris visai neseniai, 2011 m. gruodžio mėn. ⁽²⁾, buvo iš dalies pakeistas ir kuriuo draudžiamas bet koks prekių, kurios neturi jokios kitos praktinės paskirties ir gali būti naudojamos tik mirties bausmės, kankinimo ir kito žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar bausmės tikslais, eksportas ir importas, ES parodė savo išsipareigojimą vengti slaptų susitarimų kankinimo tikslais, vis dar reikia daug ką nuveikti, siekiant užtikrinti visapusišką aprėptį;
- L. kadangi pasikliauti vien diplomatiniais patikinimais ir tvirtinti asmenų ekstradiciją ar deportaciją į šalį, kurioje suteikiama pakankamai pagrindo manyti, kad asmenims kils pavojus būti kankinamiems ar kad su jais bus netinkamai elgiamasi, yra nesuderinama su visišku kankinimo draudimu, numatytu tarptautinėje teisėje, ES teisėje ir nacionalinėse valstybių narių konstitucijose bei teisės aktuose ⁽³⁾;
- M. kadangi 2006 m. rugsėjo 15 d. Taryba pripažino, kad „slaptų kalinimo įstaigų, kuriose sulaikyti asmenys laikomi teisinio neapibrėžtumo sąlygomis, veikimas neatitinka tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinės baudžiamosios teisės“, bet ji iki šiol nepripažino ir nepasmerkė valstybių narių dalyvavimo CŽV vykdytoje programoje, nors valstybių narių politinės ir teisminės institucijos pripažino, kad CŽV naudojos Europos oro erdve ir teritorija;
- N. kadangi vykdam CŽV programą nuolat pažeidžiamos žmogaus teisės, apie tai galima spręsti pirmiausia iš besitęsiančio Abu Zubaydah'o ir A. al-Nashiri, kuriems per Lenkijoje atliktą baudžiamosios veikos, susijusios su slaptomis CŽV kalinimo įstaigomis, tyrimą suteiktas nukentėjusiųjų statusas, administracinio sulaikymo Gvantanamo įlankoje;
- O. kadangi po JT, Europos Tarybos, nacionalinės ir tarptautinės žiniasklaidos, tiriamosios žurnalistikos specialistų ir pilietinės visuomenės atlikto tyrimo gauta naujos konkrečios informacijos apie CŽV slaptų kalinimo įstaigų vietas Europoje, perdavimo skrydžius naudojantis Europos oro erdve ir apie pervežtus arba sulaikytus asmenis;

⁽¹⁾ OL L 200, 2005 7 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 338, 2011 12 21, p. 31.

⁽³⁾ Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 5 straipsnis, Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 7 straipsnis, Europos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) 3 straipsnis ir susijusi teismų praktika, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnis.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- P. kadangi, įgyvendinant NATO daugiašalius susitarimus arba dvišalius susitarimus, galėjo būti daugiau neteisėtų veiksmų, padarytų ES teritorijoje;
- Q. kadangi atlikus nacionalinius ir tarptautinius tyrimus įrodyta, jog Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO) nariai, įgyvendindami kovos su terorizmu kampaniją, susitarė išsipareigoti imtis priemonių, suteikiančių galimybę oro transporto bendrovėms slapta gabenti kalinius ir naudotis ES valstybių narių teritorija vykdant CŽV vadovaujamą perdavimo programą, o iš to matyti, kad tos valstybės narės, kurios yra ir NATO narės, apskritai žinojo apie šią programą;
- R. kadangi bendrame JT tyrime dėl pasaulinės praktikos, susijusios su slaptaisiais kalinimais kovojant su terorizmu (A/HRC/13/42), parengtame specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu klausimais, specialiojo pranešėjo kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo klausimais, darbo grupės nesankcionuoto sulaukymo klausimais ir darbo grupės prievartinio ar nesavanoriško dingimo klausimais, išsamiai aprašytas slapto kalinimo vietų ES valstybių narių teritorijoje naudojimas, kaip CŽV programos dalis, po to valstybėms narėms išsiųsti laiški, kuriuose prašoma papildomos informacijos, kaip išsamiai išdėstyta specialių procedūrų ryšių ataskaitose, įskaitant 2012 m. vasario 23 d. ataskaitą⁽¹⁾;
- S. kadangi 2011 m. paskelbtoje Europos Tarybos ataskaitoje teigiama, jog 2009–2010 m. iš Lenkijos institucijų gauti duomenys yra „patikimi įrodymai“, kad Lenkijoje leidosi septyni su CŽV siejami orlaiviai, ir kadangi Lenkijos žiniasklaidoje paskelbta informacija apie buvusiam Lenkijos saugumo vadovui pateiktus kaltinimus ir atskleidžiama, jog saugumo pareigūnai ir Lenkijos vyriausybė galėjo turėti kontaktų, susijusių su CŽV kalinimo įstaigų veikla Lenkijos teritorijoje; kadangi 2011 m. Rumunijos tiriamosios žurnalistikos specialistai, remdamiesi buvusių CŽV darbuotojų suteikta informacija, siekė įrodyti tai, kad egzistavo Rumunijos nacionalinės įslaptintos informacijos registravimo tarnybos (angl. *Romanian national registry office for classified information*)⁽²⁾ vadinamoji juodoji zona; kadangi Rumunijos valdžios institucijos neigė šios juodosios zonos buvimą ir jos egzistavimas nebuvo įrodytas Rumunijos parlamento vykdyto tyrimo metu; kadangi buvę Libijos disidentai pradėjo teisinį procesą prieš Jungtinę Karalystę dėl to, kad MI6 tiesiogiai dalyvavo jų ir jų šeimos narių perdavimo, slapto kalinimo ir kankinimo operacijoje;
- T. kadangi Lietuvos valdžios institucijos, atlikdamos parlamentinius ir teisminius tyrimus, stengėsi atskleisti, kaip Lietuva dalyvavo vykdant CŽV programą; kadangi Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikus parlamentinį tyrimą dėl tariamo CŽV sulaukytų asmenų gabenimo ir kalinimo Lietuvos teritorijoje nustatyta, kad 2003–2005 m. Lietuvoje leidosi penki su CŽV siejami orlaiviai ir kad CŽV prašymu Lietuvoje buvo įrengtos dvi sulaukytiems asmenims laikyti pritaikytos įstaigos (Projektai Nr. 1 ir Nr. 2); kadangi Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų delegacija dėkoja Lietuvos valdžios institucijoms, kad jos 2012 m. balandžio mėn. Vilniuje priėmė Europos Parlamento narius ir sudarė sąlygas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų delegacijai apžiūrėti Projektą Nr. 2; kadangi pastatų išdėstymas ir jų vidaus įrenginiai, atrodo, atitinka asmenų kalinimo sąlygas; kadangi, nepaisant paskesnio 2010 m. pradėto ir 2011 m. sausio mėn. baigto teismo tyrimo, dar yra daug neatsakytų klausimų, susijusių su CŽV operacijomis, vykdytomis Lietuvoje; kadangi Lietuvos valdžios institucijos pareiškė esančios pasirengusios atnaujinti tyrimus, jeigu paaiškės kita nauja informacija, ir kadangi prokuratūra pasiūlė suteikti papildomos informacijos apie baudžiamosios veikos tyrimą, kurio imtasi kaip atsako į Parlamento pateiktą raštišką prašymą;
- U. kadangi Portugalijos valdžios institucijos dar nepateikė paaiškinimo dėl nemažai elementų, įrodančių, kad buvo įvykdyta daug skrydžių, taip pat tokių, kuriuos Laikinasis komitetas atpažino, kuriais vykdyti pervežimai iš Bagramo, Diego Garsijos atolo, slaptojo įkalinimo ir Gvantanamo įstaigų ir į jas;

⁽¹⁾ A/HRC/19/44.

⁽²⁾ „Rumunijos slaptajame CŽV kalėjime“ (angl. *Inside Romania's secret CIA prison*), The Independent, 2011 m. gruodžio 9 d.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

- V. kadangi iš tyrimų apie logistiką, kuria buvo naudojamosi siekiant nuslėpti šias neteisėtas operacijas, įskaitant fiktyvius skrydžių planus, išlaptintus valstybinius skrydžius civiliniais ir kariniais orlaiviais ir naudojimąsi privačių oro transporto įmonių paslaugomis CŽV organizuotiems perdavimams atlikti, rezultatų ir teismo išvadų dar labiau išryškėjo sisteminis Europos dalyvavimo įgyvendinant CŽV programą pobūdis ir mastas; kadangi atlikus Europos saugios oro navigacijos organizacijos pateiktų naujų duomenų analizę visų pirma patvirtintas argumentas, kad perdavimo misijas vykde subjektai, siekdami nuslėpti kalinių perdavimo skrydžių išvykimo ir atvykimo vietas, įpusėję maršrutus keisdavo lėktuvus;
- W. kadangi ES parengė vidaus saugumo ir kovos su terorizmu politikos kryptis, kurios grindžiamos policijos ir teismų bendradarbiavimu ir skatinimu dalytis žvalgybos duomenimis; kadangi šios politikos kryptys turėtų būti grindžiamos pagarba pagrindinėms teisėms, teisinės valstybės principu ir veiksminga demokratine parlamentine žvalgybos tarnybų priežiūra;
- X. kadangi, anot Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, „dėl CŽV užjūrio kalinimo įstaigose taikytų tardymo metodų, be abejonės, atsirado pažeidimų, susijusių su kankinimo ir nežmoniško bei žeminančio elgesio draudimu“⁽¹⁾;
- Y. kadangi ES ir JAV santykiai grindžiami tvirta partneryste ir bendradarbiavimu daugelyje sričių, remiantis bendromis demokratijos ir pagarbos teisinei valstybei bei pagrindinėms teisėms vertybėmis; kadangi po teroristinių 2001 m. rugsėjo 11 d. išpuolių ES ir JAV ėmė aktyviau kovoti su terorizmu, visų pirma 2010 m. birželio 3 d. paskelbdamos bendrą kovos su terorizmu deklaraciją, tačiau kadangi reikia užtikrinti, kad praktikoje būtų laikomasi pareiktų įsipareigojimų, ir pašalinti ES bei JAV kovos su terorizmu politikos praktinio taikymo skirtumus;
- Z. kadangi 2011 m. gruodžio mėn. JAV valdžios institucijos patvirtino Nacionalinės gynybos patvirtinimo aktą, kuriame teisiškai įtvirtinama galimybė asmenis, įtariamus dalyvavus teroristinėje veikloje, vykdytoje JAV, kalinti neterminuotai ir pažeidžiama teisė į tinkamą teisinį procesą ir teisingą bylos nagrinėjimą; kadangi teisiškai galima nesutikti dėl Nacionalinės gynybos patvirtinimo akto taikymo srities;
- AA. kadangi 2009 m. sausio 22 d. prezidentas B. Obama pasirašė tris vykdomuosius įsakymus, kuriais draudžiamas kankinimas tardant, įkuriama agentūrų bendradarbiavimo darbo grupė, atsakinga už nuolatinį kalinimo politikos bei procedūrų persvarstymą ir visų atskirų atvejų persvarstymą, taip pat įsakoma uždaryti Gvantanamo įlankoje esančią kalinimo įstaigą;
- AB. kadangi Gvantanamo įlankoje esanti kalinimo įstaiga vis dar neuždaryta dėl stiprios JAV kongreso opozicijos; kadangi siekdamas paspartinti uždarymą JAV paragino ES valstybes nares priimti Gvantanamo kalinius; kadangi JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras išreiškė didelį nusivylimą dėl to, kad nebuvo uždaryta Gvantanamo įlankoje esanti kalinimo įstaiga ir buvo sustiprinta nesankcionuoto sulaikymo sistema;
- AC. kadangi Gvantanamo kalinius vis dar teisia karo teismai, ypač po JAV Prezidento 2011 m. kovo 7 d. sprendimo pasirašyti vykdomąjį įsakymą, kuriuo po dvejų metų panaikintas laikinas draudimas vykdyti naujus karo teismus, ir priėmus 2012 m. sausio 7 d. įstatymą, kuriuo draudžiama perkelti Gvantanamo kalinius į JAV teisti;

Bendrosios nuostatos

1. primena, kad kovos su terorizmu strategijos gali būti veiksmingos tik tuo atveju, jeigu jos įgyvendinamos griežtai laikantis žmogaus teisių įsipareigojimų ir ypač teisės į tinkamą teisinį procesą;

⁽¹⁾ 2011 m. gegužės 19 d. Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą 2010 m. birželio 14–18 d. vizito į Lietuvą ataskaita.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

2. pakartoja, kad veiksmingos kovos su terorizmu priemonės ir žmogaus teisių laikymasis vienas kitam neprieštarauja, priešingai, jie yra vienas kitą papildantys ir sutvirtinantys tikslai; primena, kad pagrindinių teisių laikymasis sudaro esminę kovos su terorizmu politikos dalį;
3. pabrėžia itin opų kovos su terorizmu politikos pobūdį; mano, kad tik tikros nacionalinio saugumo priežastys gali pateisinti slaptumą; tačiau primena, kad jokiais aplinkybėmis valstybės paslaptis negali būti svarbesnė už neatimamas pagrindines teises, taigi valstybės paslaptimi niekada negalima gintis apribojant valstybių teisinę pareigą tirti rimtus žmogaus teisių pažeidimus; mano, kad išlaptintos informacijos ir valstybės paslapties apibrėžtys neturėtų būti pernelyg plačios ir kad piktnaudžiavimas valstybine paslaptimi ir nacionaliniu saugumu sudaro rimtų kliūčių demokratinei kontrolei;
4. pabrėžia, kad terorizmu įtariamais asmenims neturėtų būti taikomos specialios procedūros; primena, kad bet kuris asmuo turi turėti galimybę pasinaudoti visomis garantijomis, kurias jam suteikia teisės į teisingą bylos nagrinėjimą principas, apibrėžtas Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnyje;
5. pakartoja, kad smerkia ypatinguosius perdavimus, slaptas kalinimo įstaigas ir kankinimą, kurie draudžiami pagal nacionalinę ir tarptautinę teisę, reglamentuojančią pagarba žmogaus teisėms, ir kuriais pažeidžiamos, *inter alia*, teisės į laisvę, saugumą, humanišką elgesį, teisė nebūti kankinamam, negražinimo principas, nekaltumo prezumpcija, teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, teisė turėti advokatą ir teisė į pagal teisės aktus suteikiamą vienodą apsaugą;
6. pabrėžia, kad būtina numatyti garantijas norint, kad įgyvendinant kovos su terorizmu politiką ateityje būtų išvengta bet kokių pagrindinių teisių pažeidimų;
7. mano, kad valstybės narės pareiškė norą laikytis tarptautinės teisės, tačiau iki šiol tinkamai nevykdė visų valstybių narių pozityvios pareigos tirti rimtus žmogaus teisių pažeidimus, susijusius su CŽV vykdyta programa, ir apgailestauja, kad siekiant galutinai išsiaiškinti šį klausimą vėluojama kuo greičiau visiškai atlyginti nukentėjusiesiems padarytą žalą, įskaitant atsiprašymą ir tam tikrais atvejais kompensacijas;
8. mano, kad dėl valstybių narių patiriamų sunkumų atliekant tyrimus, jos nevisiškai laikosi savo tarptautinių įsipareigojimų, o tai kenkia tarpusavio pasitikėjimui pagrindinių teisių apsauga, todėl šis klausimas tampa visos ES atsakomybės reikalu;
9. dar kartą teigia, kad valstybių narių ir ES įsipareigojimas ištirti Europos dalyvavimą vykdant CŽV programą atitinka Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą sąžiningo ir lojalaus bendradarbiavimo principą;

Atskaitomybės procedūros valstybėse narėse

10. reiškia susirūpinimą dėl kliūčių, kurių kilo atliekant valstybių narių dalyvavimo vykdant CŽV programą nacionalinius parlamentinius ir teisinius tyrimus, kaip išsamiai patvirtinta dokumentais 2011 m. Europos Tarybos ataskaitoje dėl piktnaudžiavimo valstybės paslaptimis ir nacionaliniu saugumu, įskaitant skaidrumo trūkumą, dokumentų išlaptinimą, nacionalinių ir politinių interesų vyravimą, siauras tyrimų sritis, nukentėjusiųjų teisės veiksmingai dalyvauti procese ir gintis apribojimus, tikslų tyrimo metodų trūkumą ir nepakankamą tyrimus atliekančių institucijų bendradarbiavimą visoje Europos Sąjungoje; ragina valstybes nares vengti grįsti nacionalinius baudžiamuosius procesus teisiniu pagrindu, pagal kurį sudaromos sąlygos nutraukti baudžiamąjį procesą taikant senaties termino nuostatas ir įvirtinti nebaudžiamumą, taip pat ragina laikytis tarptautinės paprotinės teisės principo, pagal kurį pripažįstama, kad šurkščių žmogaus teisių pažeidimų atvejais senaties terminas negali būti taikomas ir neturėtų būti taikomas;

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

11. ragina tas valstybes nares, kurios neįvykdė savo pozityvios pareigos, atlikti nepriklausomus ir veiksmingus tyrimus ir atsižvelgiant į visus naujus įrodymus ištirti žmogaus teisių pažeidimus; visų pirma ragina valstybes nares ištirti, ar jų teritorijoje esama slaptų kalnimo įstaigų ir ar buvo vykdomos operacijos, per kurias įgyvendinant CŽV programą asmenys buvo laikomi jų teritorijoje įrengtose įstaigose;

12. pabrėžia, kad Rumunijos parlamento atliktame tyrime daroma išvada, jog nenustatyta jokių įrodymų, galinčių patvirtinti slaptų CŽV kalnimo įstaigų egzistavimą Rumunijos teritorijoje; ragina teisminės valdžios institucijas pradėti nepriklausomą tyrimą dėl tariamų CŽV slaptų kalnimo įstaigų vietų Rumunijoje, ypač atsižvelgdamas į naujus įrodymus apie skrydžių jungtis tarp Rumunijos ir Lietuvos;

13. ragina Lenkiją toliau tęsti atliekamą baudžiamosios veikos, susijusios su slaptu kalnimo, tyrimą, tačiau apgailestauja, kad trūksta oficialaus bendravimo šio tyrimo srities, jo vykdymo ir eigos klausimais; ragina Lenkijos valdžios institucijas atlikti nuodugnų tyrimą bei užtikrinti deramą skaidrumą sudarant sąlygas veiksmingam nukentėjusiųjų ir jų advokatų dalyvavimui;

14. pažymi, kad, 2009–2011 m. atlikus parlamento ir teisminių institucijų tyrimus Lietuvoje, nebuvo galima įrodyti, jog Lietuvoje buvo slapta kalnami asmenys; ragina Lietuvos valdžios institucijas įvykdyti išpareigojimą atnaujinti baudžiamosios veikos, susijusios su Lietuvos dalyvavimu CŽV vykdytoje programoje, tyrimą, jeigu paaiškės nauja informacija, turint omenyje naujus įrodymus, paaiškėjusius iš Europos saugios oro navigacijos organizacijos pateiktų duomenų, iš kurių matyti, kad lėktuvas Nr. N787WH, kuriuo tariamai buvo skraidinamas Abu Zubaydah, 2005 m. vasario 18 d., skridamas į Rumuniją ir Lietuvą, sustojo Maroke; pažymi, kad Europos saugios oro navigacijos organizacijos pateiktų duomenų analizėje iš skrydžių planų „Rumunija – Lietuva“, 2005 m. spalio 5 d. Tiranoje (Albanija) pakeitus lėktuvą, ir iš 2006 m. kovo 26 d. skrydžio plano „Lietuva – Afganistanas“ per Kairą, Egiptą, taip pat atskleista naujos informacijos; mano, kad labai svarbu atliekant naujus tyrimus tirti ne tik valstybės pareigūnų piktnaudžiavimą jiems suteiktais įgaliojimais, bet ir galimą neteisėtą asmenų sulaikymą Lietuvos teritorijoje bei netinkamą elgesį su jais; ragina Generalinę prokuratūrą pagrįsti per Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto delegacijos vizitą jos nariams pareikštus teiginius, susijusius su kategoriškais teismo tyrimo išvadomis, kad „Lietuvoje įrengtose sulaikymo įstaigose (Projektų Nr. 1 ir Nr. 2 patalpose) sulaikyti asmenys nebuvo kalnami“;

15. atkreipia dėmesį į Jungtinėje Karalystėje pradėtą baudžiamosios veikos, susijusios su sulaikytų asmenų perdavimu Libijai, tyrimą ir palankiai vertina sprendimą baigus šį tyrimą imtis plačiau tirti Jungtinės Karalystės atsakomybės ribas įgyvendinant CŽV programą; ragina Jungtinę Karalystę atliekant šį tyrimą užtikrinti atitinkamą skaidrumą ir sudaryti sąlygas veiksmingam nukentėjusiųjų ir pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimui;

16. pripažįsta, kad valstybių narių atliekami tyrimai turi būti grindžiami ne tik žiniasklaidos ir visuomenės hipotezėmis, bet ir patikimais teismiais įrodymais ir nacionalinių teismų sistemų bei ES teisės aktų paisymu;

17. ragina Laikinojo komiteto ataskaitoje nurodytas valstybes nares, t. y. Suomiją, Daniją, Portugaliją, Italiją, Jungtinę Karalystę, Vokietiją, Ispaniją, Airiją, Graikiją, Kiprą, Rumuniją ir Lenkiją, atskleisti visą reikiamą informaciją apie visus įtartinus lėktuvų skrydžius, kurie gali būti siejami su CŽV jų teritorijoje vykdytomis operacijomis; ragina valstybes nares gerbti informacijos laisvę ir tinkamai atsakyti į prašymus susipažinti su informacija; atsižvelgdamas į tai reiškia susirūpinimą, kad dauguma valstybių narių, išskyrus Daniją, Suomiją, Vokietiją, Airiją ir Lietuvą, netinkamai reagavo į prašymus susipažinti su informacija, gautus iš organizacijos „Reprieve“ ir asociacijos „Access Info Europe“, atliekančių ypatingo perdavimo atvejų tyrimus;

18. primygtinai ragina valstybes nares persvarstyti visus nuostatus ar aiškinimus, kuriais toleruojamas kankinimas, pvz., 2007 m. vasario 14 d. Europos Parlamento rezoliucijoje paminėtą Michaelo Woodo teisinę nuomonę, kurioje, nepaisant tarptautinės jurisprudencijos, teigiama, kad kankinant galima išgauti informaciją ir ja naudotis, jeigu kankinimuose nedalyvaujama tiesiogiai (taip skatinant ir pateisinant pavedimo kitiems asmenims atlikti kankinimus praktiką);

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

19. ragina visas valstybes nares pasirašyti ir ratifikuoti Tarptautinę Konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo prievartinio dingimo;

20. ragina valstybes nares, atsižvelgiant į tvirtesnę savo slaptųjų žvalgybos ir saugumo agentūrų bendradarbiavimą ir jų keitimąsi informacija, užtikrinti visapusę demokratinę šių agentūrų ir jų veiklos priežiūrą pasitelkiant atitinkamą vidaus, vykdomąją, teisminę ir nepriklausomą parlamentinę kontrolę, geriausiai – specialius parlamentų komitetus, kuriems būtų priskirta plati kompetencijos sritis ir suteikta daug įgaliojimų, įskaitant teisę reikalauti suteikti informaciją, ir kurie turėtų pakankamai tyrimų ir mokslinių tyrimų išteklių, kad galėtų išnagrinėti ne tik su politika, administravimu ir finansais, bet ir su operatyvine agentūrų veikla susijusius klausimus;

ES institucijų atsakas

21. mano, kad ES turi būtinai smerkti visus piktnaudžiavimo atvejus kovojant su terorizmu, įskaitant jos teritorijoje padaryto piktnaudžiavimo atvejus, ne tik tam, kad ES pati galėtų tikrai vadovautis savo vertybėmis, bet ir tam, kad galėtų jas patikimai ginti išorės partnerystės srityje;

22. primena, kad Taryba niekada oficialiai neatsiprašė už tai, kad nederamai mėgindama įtikinti Europos Parlamentą ir pateikti sąmoningai sutrumpintas Tarybos viešosios tarptautinės teisės darbo grupės (COJUR) ir Transatlantinių santykių darbo grupės (COTRA) susitikimų su vyresniaisiais Šiaurės Amerikos pareigūnais protokolų versijas pažeidė sutartyse įtvirtintą Europos Sąjungos institucijų lojalaus bendradarbiavimo principą; tikisi Tarybos atsiprašymo;

23. tikisi, kad Taryba pagaliau paskelbs deklaraciją, kurioje pripažins, jog valstybės narės, atlikdamos tyrimus dėl valstybių narių dalyvavimo įgyvendinant CŽV programą, susidūrė su sunkumais;

24. ragina Tarybą visapusiškai palaikyti tiesos nustatymo ir atskaitomybės užtikrinimo procedūras valstybėse narėse: oficialiai nagrinėti šį klausimą Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdžiuose, dalytis visa informacija, padėti atlikti tyrimus ir visų pirma patenkinti prašymus susipažinti su dokumentais;

25. ragina Tarybą surengti klausymus su atitinkamomis ES saugumo agentūromis, visų pirma su Europolu, Eurojustu ir ES kovos su terorizmu koordinatoriumi, siekiant nustatyti jų informuotumą apie valstybių narių dalyvavimą vykdant CŽV programą ir parengti ES atsaką; taip pat ragina Tarybą pasiūlyti apsaugos priemones, kurios padėtų užtikrinti, kad dalijantis žvalgybos duomenimis būtų gerbiamos žmogaus teisės, griežtai atskirti žvalgybos ir teisės saugos veiklos ribas, kad žvalgybos agentūroms nebūtų leidžiama naudotis suėmimo ir kalinimo įgaliojimais, ir per metus pateikti Parlamentui ataskaitą;

26. ragina Tarybą skatinti valstybes nares dalytis geriausios patirties parlamentinės ir teisminės žvalgybos tarnybų priežiūros srityje pavyzdžiais, į šiuos veiksmus įtraukiant nacionalinius parlamentus ir Europos Parlamentą;

27. pakartoja raginimą Tarybai ir valstybėms narėms atsakyti asmenų, kurie, įtariama, jog kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, ekstradicijos ar deportacijos pagrindu laikyti trečiųjų šalių diplomatinius patikinius, kurių įgyvendinimo negalima užtikrinti, jei yra pakankamai pagrindo manyti, kad minėtiesiems asmenims kils pavojus būti kankinamiems, kad su jais bus netinkamai elgiamasi arba jie bus teisiami remiantis įrodymais, išgautais juos kankinant;

28. ragina atitinkamas valdžios institucijas nesinaudoti valstybės paslaptimis, kai vykdomas tarptautinis žvalgybos bendradarbiavimas, siekiant užkirsti kelią atskaitomybei ir žalos atlyginimui, ir atkakliai tvirtina, kad slaptumas gali būti pateisinamas tik dėl priežasčių, iš tiesų susijusių su nacionaliniu saugumu, tačiau bet kuriuo atveju pirmenybė teikiama privalomiems su pagrindinėmis teisėmis susijusiems įpareigojimams, pvz., visiškam draudimui kankinti;

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

29. ragina atitinkamas valdžios institucijas griežtai atskirti žvalgybos ir saugumo tarnybų veiklą ir teisės saugos institucijų veiklą, taip siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi principo *nemo iudex in sua causa*;

30. pabrėžia, kad Laikinis komitetas, atlikdamas tyrimą, kuris sudarė Parlamento 2007 m. vasario 14 d. ir 2009 m. vasario 19 d. rezoliucijų pagrindą, atskleidė, kad leidimų išdavimo tvarka ir valstybių narių oro erdve skraidančių ar jų teritorijoje nusileidžiančių civilinių orlaivių kontrolė turi daugybę trūkumų, todėl jomis galima piktnaudžiauti ne tik vykdant CŽV ypatinguosius perdavimus, tačiau taip pat jų lengvai gali išvengti bet kokie organizuoto nusikalstamumo vykdytojai, įskaitant teroristų tinklus; taip pat primena Sąjungos kompetenciją transporto saugumo ir saugos srityje ir Parlamento rekomendaciją Komisijai reguliuoti ir stebėti ES oro erdves, oro uostų ir nekomercinių skrydžių valdymą; taigi ragina ES ir jos valstybes nares nedelsiant kruopščiai persvarstyti Tarptautinės civilinės aviacijos konvenciją (Čikagos konvencija), sutelkiant dėmesį į leidimų išdavimą valstybių narių oro erdve skrendantiems ar jų teritorijoje nusileidžiantiems civiliniams orlaiviams ir į jų tikrinimus, siekiant užtikrinti didesnę saugumą ir sistemingai atliekamas patikras, kuriomis reikalaujama iš anksto nustatyti keleivių bei įgulos tapatybes ir užtikrinama, kad bet kokiems „valstybiniais skrydžiais“ laikomiems skrydžiams (kurie nepatenka į konvencijos taikymo sritį) būtų išduodami išankstiniai ir tinkami leidimai; taip pat primena Parlamento rekomendaciją, kad valstybės narės turėtų veiksmingai vykdyti Tokijo konvenciją dėl nusikaltimų ir tam tikrų kitų veiksmų, padarytų orlaiviuose;

31. atkreipia dėmesį į Komisijos iniciatyvas, kurių ji ėmėsi kaip atsako į Parlamento rekomendacijas; vis dėlto apgailėstauja, kad šios iniciatyvos nebuvo platesnio užmojo darbotvarkės ir strategijos, kuriomis būtų siekiama užtikrinti atskaitomybę už žmogaus teisių pažeidimus, padarytus įgyvendinant CŽV programą, ir būtiną žalos atlyginimą bei kompensacijas nukentėjusiesiems, dalis;

32. ragina Komisiją ištirti, ar bendradarbiaujant su CŽV dėl jos programos įgyvendinimo nebuvo pažeistos ES nuostatos, visų pirma susijusios su prieglobsčio teikimu ir teisiniu bendradarbiavimu;

33. ragina Komisiją sudaryti palankesnes sąlygas teikti žmogaus teisių reikalavimus atitinkančią savitarpio teisinę pagalbą ir ją remti, taip pat remti tyrimus atliekančių institucijų teisinį bendradarbiavimą, advokatų, valstybėse narėse atliekančių su atskaitomybės procesais susijusį darbą, bendradarbiavimą, visų pirma užtikrinti, kad būtų keičiamasi svarbiais duomenimis ir patirtimi, taip pat skatinti veiksmingai naudotis visomis turimomis ES priemonėmis ir ištekliais;

34. ragina Komisiją per metus įdiegti sistemą, įskaitant valstybėms narėms taikytinus ataskaitų teikimo reikalavimus, kurie būtų skirti nacionalinėms atskaitomybės procedūroms stebėti ir palaikyti, taip pat pateikti Europos Tarybos ir JT lygmenimis parengtais standartais pagrįstas tyrimų, kuriuos atliekant būtų laikomasi žmogaus teisių reikalavimų, gaires;

35. ragina Komisiją, atsižvelgiant į per CŽV vykdytos programos tyrimą atskleistus institucinius trūkumus, patvirtinti priemones, kuriomis būtų siekiama didinti ES pajėgumus užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams ES lygmeniu, atlyginti su jais susijusią žalą ir numatyti galimybę stiprinti Parlamento vaidmenį;

36. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę pasiūlyti priemones, skirtas nuolatiniam Europos Parlamento parlamentinių komitetų žvalgybos ir saugumo tarnybų priežiūrai Europos Sąjungos valstybėse narėse klausimais bendradarbiavimui ir keitimuisi informacija užtikrinti tais atvejais, kai valstybių narių žvalgybos ir saugumo tarnybos Europos Sąjungos teritorijoje ėmėsi bendrų veiksmų;

37. ragina Komisiją pateikti pasiūlymus dėl tarpvalstybinių mastu vykdomos žvalgybos veiklos demokratinės priežiūros tvarkos nustatymo įgyvendinant ES kovos su terorizmu politiką; ketina visapusiškai naudotis savo parlamentiniais įgaliojimais kruopščiai tikrinti kovos su terorizmu politikos kryptis, atsižvelgdamas į Parlamento tyrimų skyriaus parengtas rekomendacijas (PE 453.207);

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

38. ragina Europos ombudsmeną ištirti atvejus, kai Komisija, Taryba ir ES saugumo agentūros, t. y. Europolas ir Eurojustas, imdamiesi veiksmų dėl Laikinojo komiteto pateiktų rekomendacijų, negerbė pagrindinių teisių ir nesilaikė gero administravimo bei lojalaus bendradarbiavimo principų;

39. ragina ES užtikrinti, kad būtų visiškai laikomasi jos pačios nustatytų tarptautinių įpareigojimų ir kad ES politika ir užsienio politikos priemonės, pvz., gairės dėl kankinimo ir dialogai žmogaus teisių klausimais, būtų visiškai įgyvendintos, taigi ES galėtų turėti daugiau galimybių užtikrinti griežtą visų jos pasirašytų tarptautinių susitarimų nuostatų dėl žmogaus teisių įgyvendinimą ir primygtinai reikalauti, kad pagrindinės jos sąjungininkės, įskaitant JAV, laikytųsi savo nacionalinių ir tarptautinės teisės nuostatų;

40. dar kartą patvirtina, kad tarptautinė kova su terorizmu ir dvišalis arba daugiašalis tarptautinis bendradarbiavimas šioje srityje, įskaitant NATO arba žvalgybos ir saugumo tarnybų bendradarbiavimą, turi būti vykdomas tik užtikrinant visišką pagarbą žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms ir vykdant atitinkamą demokratine bei teismine priežiūra; ragina valstybes nares, Komisiją, Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) ir Tarybą užtikrinti, kad šie principai būtų taikomi plėtojant užsienio santykius, ir primygtinai reikalauja, kad, prieš sudarydamos bet kokius naujus susitarimus, jos išsamiai įvertintų kitos šalies padėtį žmogaus teisių srityje, pirmiausia – žvalgybos bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, persvarstytų galiojančius susitarimus, jeigu šios šalys nesilaiko žmogaus teisių, ir praneštų Europos Parlamentui tokių vertinimų ir persvarstymų išvadas;

41. primygtinai ragina užtikrinti, kad pažeidimai dėl užsienio valstybės specialiosios tarnybos kišimosi į suverenių ES valstybių narių reikalus nepasikartotų ateityje ir kad kova su terorizmu būtų vykdoma nepažeidžiant žmogaus teisių, pagrindinių laisvių, demokratijos ir teisinės valstybės principų;

42. primena, kad Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą fakultatyviame protokole reikalaujama sukurti stebėsenos sistemas, kurios apimtų visus su laisvės atėmimu susijus atvejus, ir pabrėžia, kad prisijungus prie šios tarptautinės priemonės, sustiprės apsauga; labai ragina ES šalis partneres ratifikuoti fakultatyvų protokolą ir parengti nepriklausomus nacionalinius prevencinius mechanizmus, atitinkančius Paryžiaus principus, taip pat ratifikuoti Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo;

43. atsižvelgdamas į tarptautinę teisę, pirmiausia į Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą 12 straipsnį, dar kartą ragina visas valstybes tais atvejais, kai įtarimai pagrįsti, dėti kuo daugiau pastangų, siekiant pateikti reikiamus paaiškinimus ir, jei vis dar kyla įtarimų, atlikti išsamius visų įtariamų dėl ypatingųjų perdavimų, slaptų kalinimo įstaigų, kankinimo ir kitų sunkių žmogaus teisių pažeidimų tyrimus, kad būtų nustatyta tiesa ir, jeigu reikia, atsakomybė, užtikrinta atskaitomybė ir išvengta nebaudžiamumo, taip pat, tais atvejais, kai yra baudžiamosios atsakomybės įrodymų, įtariamuosius patraukti į teismą; ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos pirmininko pavaduotoją bei valstybes nares imtis visų reikalingų priemonių, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgta į bendrą JT tyrimą dėl pasaulinės praktikos, susijusios su slaptais kalinimais, vykdytais kovojant su terorizmu, ypač į po to 2011 m. spalio 21 d. specialiųjų įgaliotųjų 59 valstybėms išsiųstus laiškus, kuriuose prašoma, kad atitinkamos valdžios institucijos pateiktų atnaujintą informaciją apie tai, kaip įgyvendinamos šiame tyrime pateiktos rekomendacijos;

44. ragina ES užtikrinti, kad jos valstybės narės, sąjungininkės ir partnerės, ypač Kotonu susitarimo partnerės, kurios sutiko priimti buvusius Gvantanamo kalinius, iš tikrųjų turėtų finansines galimybes suteikti jiems visapusišką paramą, t. y. sudaryti tinkamas gyvenimo sąlygas ir padėti integruotis į visuomenę, suteikti medicininį gydymą, įskaitant psichologinę pagalbą, sudaryti sąlygas gauti tapatybės ir kelionės dokumentus, užtikrinti galimybę įgyvendinti teisę į šeimos susijungimą ir visas kitas pagrindines teises, priklausančias politiniu prieglobsčiu besinaudojančiųjų statusą turintiems žmonėms;

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

45. yra ypač susirūpinęs JAV karinės komisijos vykdoma procedūra Abdo al-Rahimo al-Nashiri byloje, kuris, jei bus pripažintas kaltu, gali būti nuteistas mirties bausme; ragina JAV valdžios institucijas atmesti galimybę Abdui al-Rahimui al-Nashiri taikyti mirties bausmę ir pakartoja savo seniai išreikštą prieštaravimą bet kokiais atvejais ir bet kokiomis aplinkybėmis vykdomai mirties bausmei; pažymi, kad Abdo al-Rahimo al-Nashiri byla Europos Žmogaus Teisių Teismui buvo pateikta 2011 m. gegužės 6 d.; ragina visų šalių, kuriose Abd al-Rahim al-Nashiri buvo kalinamas, valdžios institucijas pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis, siekiant užtikrinti, kad jam nebūtų taikoma mirties bausmė; ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę ir Komisijos pirmininko pavaduotoją Abdo al-Rahimo al-Nashiri atvejį laikyti prioritetiniu klausimu bendradarbiaujant su JAV ir taikyti ES gaires dėl mirties bausmės;

46. dar kartą pakartoja, kad, siekiant užtikrinti gerus ES ir jos valstybių narių ir trečiųjų šalių santykius, labai svarbu visiškai taikyti susitarimų su trečiosiomis šalimis nuostatą dėl žmogaus teisių, ir mano, kad yra pakankamai pagrindo dar kartą įvertinti, kaip Europos vyriausybės, kovodamos su terorizmu, bendradarbiavo su įvairių diktatūrų represiniais mechanizmais; todėl mano, kad iš naujo persvarstytoje Europos kaimynystės politikoje turi būti užtikrinta tvirta parama saugumo sektoriaus reformai, pagal kurią būtų ypač aiškiai atskirtos žvalgybos ir teisėsaugos funkcijos; ragina EIVT, Tarybą ir Komisiją stiprinti bendradarbiavimą su Europos komitetu prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą ir kitais susijusiais Europos Tarybos mechanizmais rengiant ir įgyvendinant kovos su terorizmu pagalbos projektus su trečiosiomis šalimis ir vedant bet kokio pobūdžio kovos su terorizmu dialogus su trečiosiomis šalimis;

47. ragina buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos (BJRM) valdžios institucijas išaiškinti atsakomybę ir užtikrinti atskaitomybę už pagrobimą, matyt, padarytą dėl klaidingo Khaledo el-Masri tapatybės nustatymo, kuris lėmė tai, kad jis buvo neteisėtai kalinamas ir, įtariama, jog kankinamas; apgailėstauja, kad Skopjė prokuratūra neatlieka baudžiamosios veikos tyrimo dėl K. El-Masri skundo; pažymi, kad šios bylos ėmėsi Europos Žmogaus Teisių Teismas ir kad 2012 m. gegužės 16 d. vyko pirmasis didžiosios kolegijos svarstymas; mano, kad įtariama, jog BJRM vyriausybės elgesys šios bylos atžvilgiu neatitinka pamatinių ES principų, susijusių su pagrindinėmis teisėmis bei teisine valstybe, todėl Komisija privalo tinkamai atsižvelgti į šiuos įtarimus Makedonijos stojimo į ES procese;

48. ragina NATO ir JAV valdžios institucijas pačioms atlikti tyrimus, artimai bendradarbiauti, kai vykdomi ES ir valstybių narių parlamentų ar teisminiai tyrimai, susiję su šiais klausimais⁽¹⁾, taip pat pririnkti skubiai atsakyti į savitarpio teisinės pagalbos prašymus, atskleisti informaciją apie ypatingųjų perdavimų programas ir kitą praktiką, kuria pažeidžiamos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, teikti teisiniams įtariamųjų atstovams išsamią informaciją, būtiną jų klientų gynybai; prašo patvirtinti, kad visuose NATO susitarimuose ir NATO bei ES ir kituose transatlantiniuose susitarimuose gerbiamos pagrindinės teisės;

49. vertina JAV pilietinės visuomenės iniciatyvas 2010 m. sudaryti nepriklausomą dvipartinę darbo grupę, kuri išnagrinėtų JAV vyriausybės politiką ir veiksmus, susijusius su terorizmu įtariamų asmenų sugavimu, sulaikymu ir baudžiamuoju persekiojimu, taip pat JAV kalnimo sąlygas vadovaujant B. Clintonui, G. W. Bushui ir B. Obamai;

50. atsižvelgdamas į tai, kad šioje srityje transatlantinė partnerystė ypač svarbi, ir į vadovaujantį JAV vaidmenį šioje srityje, ragina JAV visapusiškai ištirti visus jos padarytus pažeidimus ir užtikrinti atskaitomybę, užtikrinti, kad būtų visiškai taikoma atitinkama nacionalinė ir tarptautinė teisė siekiant panaikinti teisinės spragos, ir uždrausti karo teismus, įtariamiesiems teroristiniais nusikaltimais visiškai taikyti baudžiamosios teisės nuostatas, persvarstyti nuostatas dėl sulaikymo bei *habeas corpus* ir įvertinti, kaip užtikrinamas tinkamas teisinis procesas, įgyvendinama teisė nebūti kankinamam ir laikomasi užsienio šalių ir JAV piliečių nediskriminavimo principo;

51. ragina Prezidentą B. Obamą laikytis 2009 m. sausio mėn. priimto išipareigojimo uždaryti Gvantanamo įlankoje esančią kalnimo įstaigą, kad visi kalnami asmenys, kuriems kaltinimai nebus keliami, kuo greičiau galėtų grįžti į savo kilmės arba kurią nors kitą saugią šalį, o tie, prieš kuriuos surinkta pakankamai tinkamų įrodymų, būtų nedelsiant nepriklausomai ir nešališkai teismui tinkamai teisiami vykdamas sąžiningą

⁽¹⁾ Žr., *inter alia*, 2011 m. birželio 9 d. Europos Parlamento rezoliuciją.

2012 m. rugsėjo 11 d., antradienis

ir viešą svarstymą ir užtikrinti, kad jei jie bus nuteisti, būtų įkalinami JAV pagal taikytinus tarptautinius standartus ir principus; taip pat reikalauja, kad būtų iširti Gvantaname padaryti žmogaus teisių pažeidimai ir išaiškinta atskaitomybė;

52. ragina, kad visiems kaliniams, kuriems kaltinimai nebus keliami, bet kurie negali būti repatrijuoti dėl realaus pavojaus, kad savo šalyje jie bus kankinami ar persekiojami, būtų suteikta galimybė būti priimtiems JAV, pasiūlyta humanitarinė apsauga ir žalos atlyginimas ⁽¹⁾, ir primygtinai ragina ES valstybes nares taip pat būti pasirengusioms priimti tokius buvusius Gvantanamo kalinius;

53. ragina JAV valdžios institucijas panaikinti Nacionalinės gynybos patvirtinimo akte numatytus įgaliojimus nepateikus kaltinimo ar neįvykdžius teismo proceso asmenis sulaikyti neribotam laikui;

54. ragina Delegacijų pirmininkų sueigą užtikrinti, kad būtų pradėti parlamentiniai dialogai dėl pagrindinių teisių apsaugos kovojant su terorizmu, remiantis bendro JT tyrimo dėl pasaulinės praktikos, susijusios su slaptaisiais kalinimais kovojant su terorizmu, išvadamis bei tolesnėmis susijusiomis priemonėmis ir JT gerosios praktikos, susijusios su teisinėmis ir institucinėmis sistemomis bei priemonėmis, kuriomis žvalgybos tarnybos, kovodamos su terorizmu, užtikrina pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant jų priežiūrą, apžvalgos išvadamis;

55. išipareigoja per kitą jungtinį parlamentinį susitikimą su nacionaliniais parlamentais persvarstyti parlamentų vaidmenį užtikrinant atskaitomybę už žmogaus teisių pažeidimus, padarytus įgyvendinant CŽV programą, ir skatinti glaudesnę nacionalinių priežiūros institucijų, atsakingų už žvalgybos tarnybų veiklos stebėjimą, bendradarbiavimą ir nuolatinę keitimąsi informacija, šiame procese dalyvaujant susijusioms nacionalinės valdžios institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms ir agentūroms;

56. yra pasiryžęs toliau vykdyti Laikinojo komiteto pagal Europos Sąjungos sutarties 2, 6 ir 7 straipsnius jam suteiktus įgaliojimus; paveda Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui kartu su Žmogaus teisių pakomitečiu, praėjus metams po šios rezoliucijos patvirtinimo, iškelti šį klausimą Parlamento plenaryniame posėdyje; mano, kad dabar labai svarbu įvertinti, koku mastu laikomasi Parlamento patvirtintų rekomendacijų, o tais atvejais, kai jų nesilaikoma, – išnagrinėti to priežastis;

57. prašo Tarybos, Komisijos, Europos ombudsmeno, valstybių narių, šalių kandidačių bei asocijuotųjų šalių vyriausybės ir parlamentų, taip pat Europos Tarybos, NATO, Jungtinių Tautų ir Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės bei abiejų Kongreso rūmų nuolat informuoti Europos Parlamentą apie bet kokius sričių, priskiriamų šio pranešimo taikymo sričiai, pokyčius;

*

* *

58. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos ombudsmenui, valstybių narių, šalių kandidačių bei asocijuotųjų šalių vyriausybėms ir parlamentams, taip pat Europos Tarybai, NATO, Jungtinėms Tautoms ir Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybei bei abejiems Kongreso rūmams.

---

(1) Žr. minėtosios 2009 m. vasario 4 d. Parlamento rezoliucijos 3 dalį.